

Roll No. ....

Total Pages : 6

4021/MJ

F-38/2051

PUNJABI COMPULSORY

Paper-I

Semester-II

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 75

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ-ੳ

1. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਬਿਨਫਸ਼ਾ ਦਾ ਫੁੱਲ' ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਅਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ' ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਲੂਣਾ' ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ? 10

4021/MJ/1185/W

[P. T. O.

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ **ਇੱਕ** ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ: 5

(ੳ) ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੇ ਅਸਾਨੂੰ

ਅਸਾਂ ਧਾ ਗਲਵਕੜੀ ਪਾਈ

ਨਿਰਾ ਨੂਰ ਤੁਸੀਂ ਹੱਥ ਨਾ ਆਏ

ਸਾਡੀ ਕੰਬਦੀ ਰਹੀ ਕਲਾਈ।

(ਅ) ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਪੱਗ ਲੋਕੋ,

ਮੇਰੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਅੱਗ ਲੋਕੋ

ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈ,

ਪਾਟੇ ਫਿਰਦੇ ਭਾਈ ਭਾਈ।

(ੲ) ਨੀ ਅੱਜ ਕੋਈ ਆਇਆ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ,

ਤਕੱਣ ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਢੁਕ ਢੁਕ ਨੇੜੇ।

ਲੱਸੇ ਨੀ ਉਹਦਾ ਮੱਥਾ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ,

ਆਇਆ ਨੀ ਖੋਰੇ ਅੰਬਰ ਘੁੰਮ ਘੁੰਮ ਕਿਹੜੇ।

4021/MJ/1185/W

2

3. ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦੇ ਲਘੂ ਨਾਟਕ ਗਾਨੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?

ਜਾਂ

ਸ਼ਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਦੇ ਲਘੂ ਨਾਟਕ 'ਮਸਲਾ ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲਘੂ ਨਾਟਕ 'ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ' ਵਿਚਲੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। 10

ਭਾਗ-ਅ

4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ: 5,5

(ੳ) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

(ਅ) ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਓ।

(ੲ) ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਕੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹਨ?

(ਸ) ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ: 5

The definition of democracy is that democracy is a form of Government in which the rulers are elected by the people. There is the main feature of democracy is that in a democracy the final decision making power must rest with those elected by the people. 5

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ: 5

(i) Human Right.

(ii) International treaty.

(iii) Judgement.

(iv) Judiciary.

(v) Leadership.

(vi) Political offence.

(vii) Power Politics.

- (viii) Policy.
- (ix) Sovereign.
- (x) Proceeding.

ਭਾਗ-ੲ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: $15 \times 2 = 30$

- (i) ਕਾਵਿ ਟਕਸਾਲ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਕੌਣ ਹਨ?
- (ii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਹੋਇਆ?
- (iii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
- (iv) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
- (v) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਓ।
- (vi) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਨੂੰ ਵਿਰਹੋਂ ਦਾ ਕਵੀ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (vii) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ?
- (viii) 'ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ' ਲਘੂ ਨਾਟਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਕੌਣ ਹਨ?
- (ix) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ?
- (x) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ?
- (xi) ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੀ ਸੰਕਲਪ ਹੈ?
- (xii) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (xiii) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
- (xiv) ਸਾਕਾਦਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
- (xv) ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।